

รัฐอาเจะห์แห่งสุมาตรากับลัทธิอาณานิคม

เต็งกู ฮาซัน เอ็ม ดิติโร** เขียน

มโนส เกียรติธำรย์* แปล
สุพรรณิ กาญจนันท์* อธิบายความ

รัฐอาเจะห์ (Acheh) ในปัจจุบันเป็นที่รับรู้กันว่า คือดินแดนส่วนหนึ่งทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือตอนบนสุดของเกาะสุมาตรา มีพื้นที่ทั้งหมด ๖,๑๘๒.๐๗ ตารางกิโลเมตร และได้ถูกผนวกเข้าไปเป็นดินแดนส่วนหนึ่งของรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย โดยมีศูนย์กลางการปกครอง ณ กรุงจาการ์ตา ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๕๙ เป็นต้นมา

บทบาทความเป็นมา อุดมการณ์รัฐ บุคลิกประจำชาติ สถานภาพตลอดจนพฤติกรรมของชาวอาเจะห์โดดเด่นเป็นที่ประจักษ์แก่สายตาของโลก และต้องยอมรับกันว่า ชาวอาเจะห์ซึ่งเป็นชนเชื้อชาติ “มลายู” (Malay) มีอุดมคติและความยึดมั่นในเสรีภาพสูงสุดเหนือกว่ารัฐมลายูบางรัฐในบริเวณกลุ่มเกาะของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

อุดมการณ์รัฐและพฤติกรรมของประชาชนชาวอาเจะห์ในประวัติที่ย้อนอดีตขึ้นไปตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ ๑๖ เรื่อยมาจนถึงปัจจุบันมีคุณค่าควรแก่การศึกษาอย่างยิ่ง ทั้งนี้ผู้ที่ได้ศึกษาย่อมจะได้รับรู้ข้อเท็จจริงหรือความชอบธรรมบางประการซึ่งชาวอาเจะห์ถูกปิดกั้นและบิดเบือนด้วยอำนาจของจักรวรรดินิยมตะวันตกมาโดยตลอด

แหล่งข้อมูลต่างๆ ส่วนใหญ่เป็นหนังสือเอกสารซึ่งเขียนโดยชาวตะวันตก มักกล่าวให้ผู้อ่านได้รับรู้กันต่อๆ มาว่า “รัฐอาเจะห์” ตกอยู่ใต้การปกครองของฮอลันดาโดยชอบธรรมนับตั้งแต่กองทัพฮอลันดาทำสงครามมีชัยชนะอาเจะห์ใน ค.ศ. ๑๙๐๓ เป็นต้นมา เอกสารตะวันตกต่างพากันบันทึกคำประกาศของฮอลันดาว่า “มีอำนาจเหนืออาเจะห์โดยสมบูรณ์” นับแต่นั้น และก็ดูเหมือนว่านานาชาติต่างก็ยอมรับว่าเป็นความจริง แต่จะเป็นความจริงทั้งหมด หรือบางเสี้ยวส่วนน้อยของความจริง หรือมีเงื่อนไขแอบแฝงประการใดบ้างนั้น ผู้ศึกษาเรื่องราวสงครามระหว่างฮอลันดากับอาเจะห์ส่วนใหญ่ย่อมไม่อาจหาข้อยุติได้ เพราะข้อมูลที่ได้รับล้วนมาจากฝ่ายตะวันตกแทบทั้งสิ้น โดยทางฝ่ายอาเจะห์มิได้มีโอกาสแถลงข้อเท็จจริงให้ชาวโลกได้รับรู้บางสิ่งบางอย่างที่ซ่อนเร้นอยู่ จึงมีการศึกษาที่ยอมรับกันว่าสงครามระหว่างฮอลันดากับอาเจะห์นั้น ฮอลันดาเป็นฝ่ายชนะอย่างเด็ดขาด ใน ค.ศ. ๑๙๐๓ ดังนั้นอาเจะห์จึงเป็นอาณานิคมของฮอลันดาโดยสมบูรณ์นับแต่นั้นมา คำประกาศของฮอลันดาจึงเป็นความชอบธรรมทุกประการ ในทางตรงกันข้ามฝ่ายอาเจะห์ขาดโอกาสที่จะประกาศให้ชาวโลกประจักษ์ อีกทั้งเป็นความยากลำบากของชาวพื้นเมืองที่โชคร้ายที่จะประกาศ ข้อเท็จ

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

** Tengku Hasan M. DITIRO, *Acheh (Sumatra) : A Century of Liberation Struggle Against Colonialism and Imperialism 1873 - 1986*. London : National Liberation Front Acheh Sumatra, B.M. Box 3294, 1986.

จริง เพราะอำนาจอิทธิพล ผลประโยชน์และความร่วมมือระหว่างเจ้าอาณานิคมตะวันตกด้วยกัน โดยหลักฐานที่ปรากฏจากการปิดบังอำพรางและโดยนัยแห่งตรรกะและความชอบธรรมแล้ว อาจะที่น่าจะได้รับการยอมรับว่ามีสถานภาพเป็น “รัฐเอกราช” มาตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบัน แต่ด้วยเหตุผลของลัทธิอาณานิคมและอิทธิพลของเจ้าอาณานิคมทำให้ข้อเท็จจริงและความชอบธรรมถูกปิดบังและบิดเบือนไปตามความปรารถนาของนักล่าอาณานิคมตะวันตกที่ไม่ต้องการให้ตนเองต้อง “เสียหน้า”

ก่อนที่ประเทศตะวันตกจะขยายอำนาจเข้ามา ยังเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ บรรดารัฐต่างๆ ทางคาบสมุทรมลายูและบริเวณหมู่เกาะอินเดียนตะวันออกเฉียงใต้ออมรับว่า อาณาจักรอาจะห์เป็นศูนย์กลางของศาสนาอิสลามแทนที่มะละกา (หลังจากตกไปเป็นของโปรตุเกสแล้ว) และเป็นศูนย์กลางวัฒนธรรมมุสลิมที่มีอำนาจยิ่งใหญ่ที่สุดในเกาะสุมาตรา อาจะห์ได้เป็นผู้นำรัฐมุสลิมทั้งหลายในการปราบปรามโปรตุเกส และฮอลันดาอย่างเข้มแข็งติดต่อกันมานับร้อยปีจนฮอลันดาต้องยอมรับว่ารัฐมุสลิมที่ทรงอำนาจนี้จะเป็นอันตรายแก่ฮอลันดามากที่สุด แม้ว่าฮอลันดาจะเข้าครอบครองดินแดนบางส่วนบนเกาะสุมาตรา แต่ส่วนที่เป็นรัฐอาจะห์นั้นเป็นเพียงรัฐเดียวเท่านั้นที่เป็นศัตรูสำคัญและพร้อมที่จะนำความหายนะมาสู่ฮอลันดาโดยตลอดมา

กองทัพฮอลันดาพยายามโจมตีอาจะห์ครั้งแล้วครั้งเล่าแต่ก็ต้องประสบความล้มเหลวไม่สามารถพิชิตอาจะห์ได้จนพอที่จะอ้างสิทธิครอบครอง อาจะห์ก็ไม่เคยทำสัญญาสงบศึก และสัญญายอมจำนนต่อฮอลันดาอีกทั้งยังสามารถทำลายกองทัพฮอลันดาอย่างนับครั้งไม่ถ้วน นอกจากนี้ยังมีหลักฐานแสดงชัดเจนว่าฮอลันดาเองได้ประกาศยุติสงครามก่อนที่ชาวอาจะห์จะยอมจำนน แม้นายพอลฮอลันดาที่มาโจมตีอาจะห์ เช่น นายพล แวน สวีเติน (Van Swieten) หรือ พอล แวน เวียร์ (Paul Van't Veer) ทั้งคู่ต่างก็ยอมรับความพ่ายแพ้ของตนอย่างกล้าหาญโดยไม่พยายามปิดบังอำพรางเพื่อรักษาหน้า เขาทั้งสองเป็นผู้ที่ยืนยันว่าฮอลันดาไม่ได้มีชัยเหนืออาจะห์เลย ดังนั้นคำประกาศชัยชนะและได้ยึดครองอาจะห์ใน ค.ศ. ๑๙๐๓ ของฝ่ายฮอลันดาจึงเป็น “ความจริงที่ถูกจัดฉากขึ้น” หรือ เป็น “นิยายสำหรับหลอก

ลวงชาวโลก”? หรือเป็นความเที่ยงแท้แน่นอน? สิ่งเหล่านี้เป็นเสมือนจุดดำที่ยังเปราะเป็นอนุอยู่ในประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้สมัยลัทธิอาณานิคมกำลังเฟื่องฟู

เป็นความจริงที่ว่า ชาวอาจะห์ขับไล่อลันดาไปได้ครั้งสุดท้ายใน ค.ศ. ๑๙๔๒ และฮอลันดาก็มิกล้ากลับเข้ามายังอาจะห์อีกเลย ดังนั้นฮอลันดาจะมาอ้างสิทธิใด หรืออำนาจใดเหนือรัฐอาจะห์ด้วยการโอนอาจะห์ให้อยู่ในอำนาจปกครองของชาวชวาและตั้งชาวอาจะห์ให้เป็น “ชาวอินโดนีเซีย” เช่นเดียวกับชาวชวาซึ่งขัดกับความเป็นจริงทั้งทางด้านเชื้อชาติและวัฒนธรรม คำ “อินโดนีเซีย” จึงเป็นชื่อที่มหาอำนาจจักรวรรดินิยมนำมาใช้เรียกชาวอาจะห์โดยมีเจตนาที่จะปฏิเสธความชอบธรรมในการดำรงความเป็นอิสระของรัฐอาจะห์

ฮอลันดาจะยังมี “สิทธิ” หรือมิฉะนั้น ก็ได้ทำการ “โจรกรรมสิทธิ” ของชาวพื้นเมืองอาจะห์ผู้กล้าหาญไปจริงหรือไม่อย่างไรนั้น ขอให้ผู้อ่านติดตามบทความแปลเรื่อง “รัฐอาจะห์แห่งสุมาตรากับลัทธิล่าอาณานิคม” โดยผู้ช่วยศาสตราจารย์มนัส เกียรติธำรย์ แห่งภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร บทความนี้เขียนจากการศึกษาค้นคว้า โดย Tengku Hasan M. DI TIRO พระราชวงศ์ผู้หนึ่งของสุลต่านแห่งอาจะห์เป็น President of the National Liberation Front Aceh, Sumatra และเป็นนักประวัติศาสตร์ซึ่งค้นคว้าจากหลักฐานชั้นต้นร่วมสมัยมาตีแผ่ “ข้อเท็จจริง” ที่ยังอึมครึมอยู่ให้กระจ่างขึ้น จึงเป็นมุมมองที่ต่างออกไปซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านทั้งหลายที่จะ “เข้าถึง” เบื้องหลังความเป็นมาได้ถูกทางและอาจจะพอสรุปได้ว่า “ชัยชนะ” และ “ความชอบธรรม” ควรเป็นของฝ่ายใดฮอลันดา หรือว่าอาจะห์ ?

อาจะห์เป็นหนึ่งในบรรดารัฐอิสระที่เก่าแก่ที่สุดในโลกทางภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ก่อนที่มหาอำนาจเจ้าอาณานิคมตะวันตกเข้ามายังเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และหลังจากนั้นนับ ๑๐๐ ปี อาจะห์เป็นรัฐหรืออาณาจักรอิสระที่นานาชาติให้การรับรองว่า มีอำนาจอธิปไตยเป็นของตนเองในเกาะสุมาตราซึ่งเป็นที่รู้จักกันในนามว่า “อาจะห์” (Acheh) หรือ อาจิน (Achin) ครั้นเมื่อพ่อค้าชาวยุโรปเข้ามาติดต่อและได้เรียกชื่อตามเมืองท่านี้เป็นประจำว่าเมือง “สมุทร” (Port of Samudra) ซึ่งอยู่ทางตอนเหนือแล้วภายหลังได้รวมตัวกันเป็นอาณาจักรอาจะห์ จากชื่อนี้เองจึงเป็นที่มาของคำว่า “สุมาตรา” ซึ่งชาวยุโรปกล่าวถึง

อาจะห์แห่งสุมาตราเป็นรัฐที่มีอำนาจมากที่สุดทางกลุ่มเกาะมลายูตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ ๑๖ เป็นต้นมาจนถึงคริสต์ศตวรรษที่ ๑๗^๑ แหล่งข้อมูลต่าง ๆ บอกให้ทราบว่า ใน ค.ศ. ๑๕๘๒ อาณาจักรอาจะห์ได้ขยายอำนาจเหนือหมู่เกาะซุนดา (Islands of Sunda) มีสุมาตรา ซวา บอร์เนียว (กาลิมันตัน) ชลช เป็นต้น และขยายอำนาจเข้ามายังคาบสมุทรมลายูบางส่วน นอกจากนี้อาณาจักรอาจะห์ยังมีความสัมพันธ์กับนานาชาติที่เดินเรือไปมาในน่านน้ำมหาสมุทรอินเดียระหว่างญี่ปุ่นกับคาบสมุทรมลายูอาหรับ ชาวอาจะห์มีประวัติแห่งการต่อสู้ติดต่อกันเป็นเวลายาวนานกับพวกโปรตุเกสที่ได้เข้ามายึดเมืองมะละกาคาบสมุทรมลายูไว้ได้ใน ค.ศ. ๑๕๑๑

ชาวอาจะห์เป็นผู้นำในการต่อสู้กับโปรตุเกสที่มะละกาเพื่อจะขจัดอำนาจยึดครองมะละกาของโปรตุเกสให้หมดสิ้นไปบทบาทของอาณาจักรอาจะห์ในครั้งนั้นเป็นหน้าหนึ่งในประวัติศาสตร์อันรุ่งเรืองของชาวอาจะห์ กล่าวคือ ใน ค.ศ. ๑๕๘๖ สุลต่านแห่งอาจะห์ได้ส่งกองทัพเรือโจมตีโปรตุเกสที่มะละกาด้วยเรือรบ ๕๐๐ ลำ ทหาร ๖๐,๐๐๐ คน^๒ ลอร์ดสแตนเลย์แห่งอัลเดอร์ลี (Lord Stanley of Alderly) ได้กล่าวที่สภาขุนนางของอังกฤษ (British House of Lords) เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๘๗๓ ในขณะที่มีการอภิปราย เกี่ยวกับสนธิสัญญาป้องกันประเทศร่วมกันระหว่างอังกฤษกับอาจะห์ ตอนหนึ่งมีความว่า “อาจะห์เป็นรัฐอิสระในขณะนี้ฮอลันดายังเป็นเพียงส่วนหนึ่งของสเปน”^๓

อาณาจักรอาจะห์นับว่าเป็นแหล่งอารยธรรมอิสลาม เป็นศูนย์กลางการเผยแพร่ศาสนาอิสลามทางกลุ่มเกาะมลายูศาสนาอิสลามแพร่เข้ามายังอาจะห์ระหว่างคริสต์ศตวรรษที่ ๘ และศาสนาอิสลามนี้ก็ได้อาศัยตัวไปทั่วกลุ่มเกาะมลายู นักประวัติศาสตร์คนหนึ่งเขียนไว้ว่า ในทัศนะเกี่ยวกับอิสลาม อาจะห์เคยเป็นแดนกลางของกลุ่มเกาะมลายูถึง ๕ ศตวรรษ^๔ อิบนูคอลลูน (Ibnu Khaleun) นักประวัติศาสตร์และนักสังคมศาสตร์ชาวมุสลิมได้เขียนในหนังสือ “โพรเลโกเมนา” (Prolegomena) อันลือชื่อว่า ในคริสต์ศตวรรษที่ ๑๕ อาจะห์เป็นรัฐอิสลามที่มีอำนาจมากที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และชาวอาจะห์

^๑ Larouse Grand Dictionnaire Universelle, Vol. I, p. 70. Paris, 1886.

^๒ La grand Encyclopedia, Vol. IV, p. 402, Paris, 1874.

^๓ House of Lords, Speech of Lord Standey of Alderly, July 28, 1873, Hansard, Vol. 217, pp. 1077-1081, London, 1873.

^๔ Anthony Reid, The Contest for North Sumatra : Atjeh, the Netherlands, and Great Britain, p. 1, London, 1969.

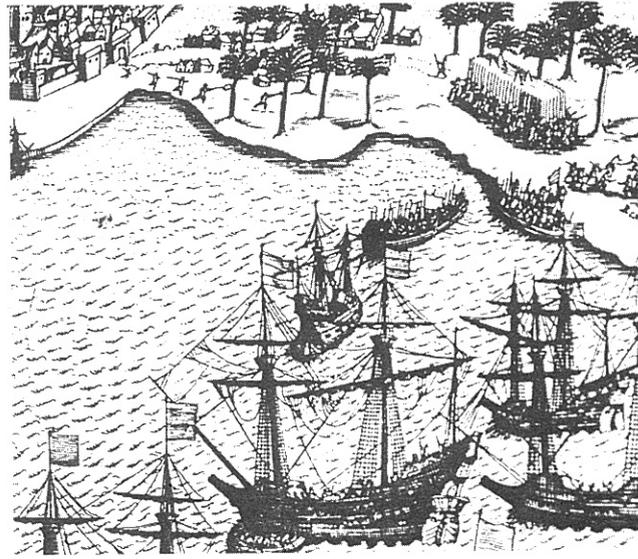
เป็นมุสลิมที่อุทิศตนมากที่สุดกลุ่มหนึ่งของโลกในสมัยนั้น ในคริสต์ศตวรรษที่ ๑๖ อาเจะห์ได้เป็นหนึ่งในห้ามหาอำนาจมุสลิมซึ่งประกอบด้วย โมร็อกโก ตุรกี อิหร่าน อินเดีย และอาเจะห์ ทุกรัฐมีส่วนร่วมสร้างประวัติศาสตร์การขยายตัวและประสบความสำเร็จ^๕ ตามลักษณะและความผูกพันทางความเชื่อในศาสนาอิสลาม อาเจะห์ได้รับการพิจารณาว่าเป็นแหล่งสำคัญแห่งหนึ่งของโลกอิสลาม และได้รับการยอมรับมาโดยตลอดว่า คอลีฟะห์ (Caliphate) เป็นผู้นำที่มีอำนาจสูงสุดในบรรดารัฐอิสลามทั้งหลายทางบริเวณเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และกลุ่มเกาะมลายู อาเจะห์ได้ก้าวขึ้นสู่ความมีอำนาจและกลายเป็นรัฐที่มีอำนาจและมีความมั่งคั่งรุ่งเรืองที่สุดในภูมิภาคนี้

การรุกรานของฮอลันดาครั้งแรก

ใน ค.ศ. ๑๘๗๓

สามร้อยปีที่ฮอลันดาดังตนเป็นมหาอำนาจล่าอาณานิคมตามเกาะชวาและกลุ่มเกาะมลายูอื่น ๆ ซึ่งปัจจุบันเรียกกันอย่างผิดว่า “อินโดนีเซีย” ก่อนหน้านั้นอาณาจักรอาเจะห์ได้รับการยอมรับจากนานาชาติว่าเป็นรัฐอิสระที่มีอำนาจอธิปไตยและมีความสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศต่าง ๆ ในโลก นักประวัติศาสตร์ผู้หนึ่งได้บันทึกไว้ว่า “อาเจะห์มีอำนาจเข้มแข็งและรุ่งเรืองจนกระทั่งฮอลันดาไม่อาจจะปล่อยให้เป็นรัฐอิสระอีกต่อไปได้”^๖

เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ค.ศ. ๑๘๗๓

ฮอลันดายื่นคำขาดไปยังอาณาจักรอาเจะห์ มีข้อความสำคัญด้วยกัน ๕ ข้อ ในจำนวนหัวข้อนี้มีน่าสนใจอยู่สองข้อคือ ข้อหนึ่ง ให้อาณาจักรอาเจะห์เปลี่ยนธงอิสลาม ซึ่งเป็นรูปดาวเดือนให้ เป็นธงสามสีของฮอลันดา ข้อสอง ให้อาเจะห์เลิกขึ้นตรงต่อคอลีฟะห์ที่กรุงอิสตันบูลและเปลี่ยนไปขึ้นตรงต่อกษัตริย์แห่งฮอลันดาแทน ส่วนอีกสามข้อคือฮอลันดาเรียกร้องในทำนองเยาะเย้ยให้อาเจะห์หยุดการค้าทาส ซึ่งเป็นความพยายามอย่างชัดเจนว่าต้องการให้การรุกรานของฮอลันดาดูมีความชอบธรรมหรือเป็นเรื่องของมนุษยธรรม แต่ความจริงไม่มีการค้าทาสอยู่เลย อีกข้อหนึ่งคือมอบดินแดนของอาณาจักรอาเจะห์ในสุมาตราทั้งหมดให้ฮอลันดา ข้อสุดท้าย คืออาณาจักรอาเจะห์ต้องยอมจำนนต่อฮอลันดาโดยปราศจากการต่อต้าน อาณาจักรอาเจะห์ตอบปฏิเสธการเรียกร้องของฮอลันดาทั้งหมด

^๕ W.C. Smith, *Islam in Modern History*, p. 38, Princeton, 1957.

^๖ M.C. Ricklefs, *A History of Modern Indonesia*, p. 335, Bloomington, 1981.

^๗ *Ibid.* p. 136.

ดังนั้นฮอลันดาจึงประกาศสงครามกับอาแจห์ทันทีโดยเริ่มต้นด้วยการส่งกองทัพทหารจำนวน ๑๐,๐๐๐ คนจากฮอลันดา นำโดยนายพล โคห์เลอร์ (Kohler) เผชิญหน้ากับกองทัพแห่งอาณาจักรอาแจห์ในสมรภูมิที่บันดาร์อาแจห์ (Bandar Aceh) เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ค.ศ. ๑๘๗๓ ผู้รุกรานชาวฮอลันดาพ่ายแพ้โดยสิ้นเชิง ในการรบครั้งนั้น ผู้บัญชาการทหารสูงสุดคือนายพล โคห์เลอร์ถูกจับและถูกประหารชีวิตในสมรภูมิในฐานะอาชญากรสงคราม ครั้งนั้นเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์โลกที่มหาอำนาจยุโรปต้องมาพ่ายแพ้อย่างสิ้นเกียรติยศและน่าอับอายเช่นนี้ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หนังสือพิมพ์ **ไทม์ (Time)** ในลอนดอน ฉบับวันที่ ๒๒ เมษายน ค.ศ. ๑๘๗๓ ได้รายงานการศึกที่บันดาร์อาแจห์ว่า

“เราได้รับรายงานจากกลุ่มเกาะอินเดียนตะวันออกเฉียงใต้ว่า กองทัพของชาวยุโรปที่เข้มแข็งพ่ายแพ้ต่อกองทัพของรัฐพื้นเมือง รัฐอาแจห์ได้รับชัยชนะอย่างเด็ดขาด ศัตรูของอาแจห์ไม่เพียงแต่พ่ายแพ้เท่านั้น แต่ถูกบังคับให้ถอนทัพกลับอีกด้วย”

หนังสือพิมพ์ **นิวยอร์กไทม์ (The New York Times)** ได้เสนอข่าวในวันที่ ๖ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๘๗๓ ว่า “การรบอย่างนองเลือดได้เกิดขึ้นที่อาแจห์ ราชอาณาจักรพื้นเมืองทางตอนเหนือของเกาะสุมาตรา ชาวฮอลันดาได้ส่งกองทัพเข้าโจมตีทำลายหลายครั้ง ขณะนี้เราได้รับรายงานรายละเอียดและผลของสงครามแล้ว การบุกโจมตีของฮอลันดาถูกตอบโต้จากอาแจห์จนได้รับความเสียหาย ทหารล้มตายจำนวนมาก

นายพลฮอลันดาถูกประหารชีวิต และทหารประสบความหายนะหนึ่เตลิดถูกสังหารและกองทัพเสียหายยับเยิน”^๔

นักประวัติศาสตร์บันทึกว่า “การขยายตัวของนักล่าเมืองขึ้นได้ถูกขัดขวางและตอบโต้กลับอาแจห์มีความมั่งคั่ง มีจิตใจแน่วแน่ มีระเบียบมีทหารที่ดีที่สุดและรบดุเดือดที่สุด”

ในช่วงระยะที่ฮอลันดารุกรานอาณาจักรอาแจห์นั้น อาแจห์ได้ทำสนธิสัญญาป้องกันประเทศร่วมกับอังกฤษตั้งแต่ ค.ศ. ๑๘๑๙ ซึ่งยังมีผลบังคับใช้ในขณะนั้น แต่อังกฤษไม่ยอมปฏิบัติตามสัญญาซึ่งถือว่าเป็นผู้บิดพลิ้ว ทั้งนี้เนื่องจากฮอลันดาได้เสนอขอแลกเปลี่ยนในลักษณะติดสินบนอังกฤษโดยยกโกลด์โคสต์ (Gold Coast) ปัจจุบันคือประเทศกานา ซึ่งเป็นดินแดนในแอฟริกาให้อังกฤษเป็นการแลกเปลี่ยนที่อังกฤษไม่ปฏิบัติตามสนธิสัญญาที่ทำไว้กับอาแจห์

สื่อมวลชนในอังกฤษได้ประณามรัฐบาลของพวกเขาที่บิดพลิ้วสัญญา ลอร์ดสแตนเลย์แห่งอัลเดอร์ลีได้หยิบยกปัญหานี้ขึ้นมาอภิปรายในสภาขุนนาง ประณามรัฐบาลที่ไม่ยอมรับผิดชอบต่อสนธิสัญญาที่กระทำไว้ อังกฤษควรที่จะเข้าช่วยอาแจห์ต่อสู้กับฮอลันดา การอภิปรายเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๘๗๓ ได้ถูกบันทึกไว้โดยสรุปดังนี้ “ฮอลันดาไม่มีสิทธิที่จะโจมตีอาแจห์ ไม่มีสิทธิที่จะสร้างความเจ็บปวดให้อาแจห์ ฮอลันดาโจมตีอาแจห์แต่ก็ล้มเหลวในที่สุด เราไม่ควรลืมว่าอาแจห์เป็นรัฐอิสระมาช้านาน มีประวัติศาสตร์ที่รุ่งเรือง อาแจห์เป็นรัฐอิสระมาตั้งแต่ฮอลันดายังเป็นเพียงส่วนหนึ่งของ

^๔ Ibid., p. 137.

สเปน”^{๙๙}

คำกล่าวนี้เป็นเครื่องบ่งชี้ที่มีอาจปฏิเสธหรือโต้แย้งได้เลยว่า อาजेหามีสถานภาพเป็นรัฐที่มีอธิปไตย มีอธิปไตยเหนือดินแดนของตนและนานาชาติให้การรับรอง

แม้แต่ ยูลิซิส เอส แกรนท์ (Ulysses S. Grant) ประธานาธิบดีแห่งสหรัฐอเมริกา ก็ยังประกาศอย่างเป็นทางการว่า “สหรัฐอเมริกาขอประกาศตนเป็นกลาง” ในสงครามระหว่างฮอลันดากับอาजेห์และยังได้ยืนยันความเป็นจริงในสถานภาพของอาजेห์ในกรณีขัดแย้งกับฮอลันดาว่า อาजेห์เป็นรัฐที่มีอำนาจอธิปไตยเป็นของตนซึ่งนานาชาติในโลกยอมรับ^{๑๐}

การรุกรานอาजेห์ของฮอลันดาครั้งนั้นก่อให้เกิดความเคลื่อนไหวทางการทูตและการเมืองระหว่างประเทศขึ้นที่กรุงอิสตันบูล (Istanbul) ในสมัยนั้นอิสตันบูลเป็นศูนย์กลางของโลกมุสลิมที่คอลีฟะห์พ่านักอยู่ อาजेห์ยอมรับอำนาจของคอลีฟะห์ว่าเป็นผู้นำของประเทศมุสลิมและอาजेห์มีสำนักงานของตนอยู่ที่กรุงอิสตันบูล อาณาจักรออตโตมานต้องการเข้าแทรกแซงโดยตรงเพื่อต่อต้านฮอลันดาแต่บรรดาทูตของประเทศต่าง ๆ ในยุโรปพยายามสร้างแรงกดดัน บีบบังคับไม่ให้ออตโตมานช่วยเหลืออาजेห์ ทั้งนี้เพื่อป้องกันการรวมตัวของประเทศมุสลิม หนังสือได้ตอบทางการทูตเป็นหลักฐานยืนยันได้ และหนังสือพิมพ์ของตุรกี เช่น หนังสือพิมพ์ **Basirat**,

Jevaib และ **La Turgui** ก็ลงชื่อเขียนบทบรรณาธิการสนับสนุนการต่อสู้ของอาजेห์

สงครามร้อยปี

การพ่ายแพ้ของฮอลันดาในสงครามบันดาร์อาजेห์นั้นสร้างความอับอายคอดูแก่ฮอลันดาอย่างมาก เป็นเหตุให้ฮอลันดาต้องพยายามแก้หน้าด้วยการทำสงครามรุกรานอาजेห์อีกเป็นครั้งที่สอง สาม สี่ ห้า และหก แต่ก็ไม่ประสบชัยชนะขั้นเด็ดขาด สงครามระหว่างฮอลันดากับอาजेห์นั้นกินเวลาเกือบศตวรรษ ใช้กำลังทหารและเล่ห์เหลี่ยมโดยส่งคนของฮอลันดาเข้ามาบ่อนทำลายอาजेห์

นิตยสารฮาร์เปอร์ (Harper's Magazine) ตั้งชื่อสงครามระหว่างฮอลันดากับอาजेห์ว่า “สงครามร้อยปี”^{๑๑} อาजेห์ไม่เคยยอมจำนนไม่เคยทำสัญญาสงบศึกกับฮอลันดา ฮอลันดาพ่ายแพ้ครั้งแรกในเดือน มีนาคม ค.ศ. ๑๘๗๓ และถูกขับไล่ออกไปในเดือนมีนาคม ค.ศ. ๑๙๔๒ มีการรบหลายครั้ง ชาวอาजेห์ได้พลีชีพจำนวนมากมาย เมืองถูกเผา ถูกทำลาย แต่ชาวอาजेห์ไม่เคยก้มหัวยอมจำนนต่อฮอลันดา ถึงแม้ว่าอาวุธยุทโธปกรณ์ด้อยกว่า ทันทที่ผู้นำคนหนึ่งของอาजेห์ถูกสังหาร ผู้นำอีกคนหนึ่งก็ขึ้นมาแทนที่ โดยไม่หวั่นเกรงความตาย”^{๑๒}

หนังสือพิมพ์ลอนดอนมอร์นิงโพสต์ (The London Morning Post) ตีพิมพ์เมื่อวันที่

^{๙๙} House of Lords, Speech of Lord Stanley of Alderly, July 28, 1873, Hansard, Vol. 217, pp. 1077-1081, London, 1873.

^{๑๐} Messages and Papers of the Presidents, Washington, D.C., 1874.

^{๑๑} Harper's Magazine, August, 1905.

^{๑๒} Ibid.

๒ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๘๗๔ ระบุว่า “มีหลักฐาน ยืนยันว่าชาวอาเจะห์เป็นชนชาติที่ไม่ถูก ครอบครองได้โดยง่ายและพวกเขายืนหยัดต่อต้าน ผู้รุกรานประเทศ อย่างเข้มแข็งจนไม่มีใครเทียบได้ ชาวล่าสุตจากแหล่งข่าวที่เชื่อถือได้แสดงให้เห็น ว่าพวกเขายืนหยัดต่อสู้อย่างเพียรพยายาม พวกเขาจะปรากฏตัวอย่างไม่คาดฝันในสถานที่ที่ พวกเขาเคยพ่ายแพ้มาก่อน การแสดงให้เห็นปรากฏ เช่นนี้ได้เปลี่ยนทัศนคติของนายพล แวน สวีเทน (Van Swieten) เกี่ยวกับจิตใจของชาวอาเจะห์ ชาติที่ต่อสู้ในสงครามอย่างมีจิตใจแน่วแน่เช่นนี้ ไม่ใช่ชาติที่จะเลิกทำสงครามง่าย ๆ และมีหลักฐานว่าฮอลันดาประกาศยุติสงครามก่อนที่ชาว อาเจะห์จะยอมจำนน ความเพียรพยายามของ ชาวอาเจะห์ทำให้เราต้องให้ความนับถือ และมี บางสิ่งบางอย่างเกี่ยวกับจิตใจของผู้คนดี ๆ เช่น นี้ ผู้คนซึ่งเขาปฏิเสธที่จะยอมรับความด้อยกว่า ต่อผู้รุกราน ซ่อมกำแพงที่พังทลายลงครั้งแล้ว ครั้งเล่า หรือสร้างขึ้นมาใหม่ในที่ที่เคยถูกทำ ลายลงแล้ว และการรับเป็นคำตอบจากพวกเขา แม้ว่าอำนาจการยิงไม่มีประสิทธิภาพ มันท่า ประหลาดใจและน่าสงสัยในความสำเร็จของ ฮอลันดาในเมื่อได้ก็ตามที่มีการเขียนประวัติศาสตร์ สงครามระหว่างฮอลันดากับอาเจะห์ เราคิดว่า คงไม่อาจเขียนได้ว่าฮอลันดาประสบความสำเร็จ อย่างยิ่งใหญ่”^{๑๓}

เป็นที่แน่นอนว่า เหตุการณ์เหล่านี้เป็น สิ่งที่ผ่านมาแล้ว มีหนังสือประมาณ ๕๐๐ เล่ม และยังมีนักเขียนชาวฮอลันดาเขียนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ

นักเขียนเหล่านี้ประกอบด้วยนักข่าว นักวิชาการ ตีพิมพ์ในฮอลันดาเป็นเรื่องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ การล่าอาณานิคมของฮอลันดาในการทำสงคราม กับรัฐอิสระเช่นอาเจะห์ ไม่ปรากฏว่าชาวฮอลัน ดาเป็นผู้ที่มีคุณภาพสูงสุดทางด้านศีลธรรมหรือ ทางทหาร ชาวอาเจะห์ต่างหากที่สมควรได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้ที่ได้รับชัยชนะทางศีลธรรม และความรุ่งโรจน์ทางทหาร และสมควรได้รับ อิสระเสรี แม้แต่นายพล แวน สวีเทน ผู้ที่อ้างมา ชำงตันโดยหนังสือพิมพ์ลอนดอน มอร์นิงโพสต์ ก็ได้เขียนหนังสือเกี่ยวกับสงครามในอาเจะห์ เขา เป็นผู้บัญชาการสูงสุดของกองทัพฮอลันดาใน การรุกรานอาเจะห์ครั้งที่สอง หลังจากล้มเหลว ในอาเจะห์และต่อมาเมื่อเขาได้ปลดเกษียณแล้ว เขาได้พิมพ์บันทึกความทรงจำของเขาที่มีชื่อว่า “ข้อเท็จเกี่ยวกับการครอบครองอาเจะห์” เขาได้ เขียนว่า จากประสบการณ์ของเขา เขาไม่ สามารถเอาชนะชาวอาเจะห์ในสงครามได้ การ อ้างว่าฮอลันดาได้ครอบครองอาเจะห์นั้นเป็น นิยายปรำปราม ฮอลันดาล้มเหลวในการยึดพื้นที่ ในอาเจะห์ ไม่ว่าจะมาก่อนหรือระหว่างที่เขา เป็นทหารหรือหลังจากเขาปลดเกษียณแล้วก็ตาม ตามความคิดของเขา สิ่งหนึ่งที่อาจกล่าวได้ก็คือ ฮอลันดาควรถอนตัวออกจากอาเจะห์และเจรจา อย่างสันติกับรัฐบาลอาเจะห์ สงครามเป็นสิ่งที่ ผิดพลาด สิ่งที่ตามมาคือฮอลันดาสูญเสียอาณา นิคมในอินเดียตะวันออกที่เรียกว่าอินโดนีเซีย^{๑๔}

แวน สวีเทน มีความเชื่อมั่นว่า การ วิเคราะห์สถานการณ์ของเขาถูกต้องแน่นอน

^{๑๓} The Morning Post, Editorial page, July 2, London, 1874.

^{๑๔} I. Van Swieten, De Waarheid Over Onze Vestiging in Atjeh, 1879.

^{๑๕} Ibid.

เขาจึงจัดให้มีการเคลื่อนไหวก่อตั้งให้รัฐบาลฮอลันดายุติสงครามในอาเจะห์และดำเนินการทางสันติวิธีให้เป็นผล ความเคลื่อนไหวของเขาในเรื่องนี้ก่อให้เกิดความอับอายต่อชาวฮอลันดาขณะนั้น เพราะว่าเขาได้รับการประกาศยกย่องเกียรติคุณก่อนที่เขาเกษียณว่าเป็น “ผู้ยึดครองอาเจะห์” แวน สวีเทน ขออภัยในการที่เขาไม่อาจยอมรับตำแหน่งดังกล่าวซึ่งไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงในขณะนั้นได้ เขาประกาศว่าเขาไม่สามารถยึดครองอาเจะห์ได้เลย ความพยายามของเขาไม่เคยประสบผล แต่รัฐบาลฮอลันดาก็ไม่ยอมรับฟังคำแนะนำของเขา ดังนั้นสงครามจึงดำเนินต่อไป

ความพ่ายแพ้ครั้งสุดท้ายของฮอลันดา

ค.ศ. ๑๙๕๒

ศาสตราจารย์ เอ็ม. ซี. ริคเลฟส์ (Professor M.C. Ricklefs) กล่าวว่า “สงครามอาเจะห์เป็นสงครามที่ยาวนาน และเป็นการต่อสู้ที่ขมขื่น” ขณะที่ฮอลันดารุกรบและยึดถล่มเผาหมู่บ้าน ประชาชนหนีไปบนภูเขาและดำเนินการต่อต้านต่อไป ในค.ศ. ๑๘๘๑ ฮอลันดา ประกาศว่าสงครามได้ยุติแล้ว ซึ่งเป็นการประกาศที่สวゆるของนักล่าอาณานิคม แต่ผู้นำทางศาสนาก็เข้ามาเป็นผู้นำในการต่อต้าน เต็งกู ตังฮิค ดิติโร (Tenghu Tjhik diTiro ค.ศ.๑๘๓๖-ค.ศ.๑๘๙๑) เป็นหนึ่งในบรรดาอุลามา (Ulama) ที่ประกาศสงครามศักดิ์สิทธิ์ระหว่างมุสลิมกับผู้ที่ไม่ใช่มุสลิม ฮอลันดาจึงไม่สามารถเอาชนะได้ยกเว้นในพื้นที่ซึ่งกองทหารยึดครองได้บางส่วนแต่ก็สูญเสียมหาศาล

ระหว่าง ค.ศ. ๑๘๘๔ - ๑๘๘๕ ชาวอาเจะห์ยังคงควบคุมพื้นที่ชนบทไว้ได้^{๖๖} อย่างไรก็ตาม ฮอลันดาไม่ยอมถอนตัวออกจากอาเจะห์ ไม่ว่าจะเกิดขึ้นก็ตาม เนื่องจากฮอลันดาถือว่าเรื่องอาเจะห์เป็นเรื่องเกี่ยวกับศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิของชาติ ฮอลันดาต้องการกู้ชื่อเสียงที่เคยพ่ายแพ้ในค.ศ. ๑๘๗๓ ถ้าหากถอนตัวออกก็เท่ากับว่าฮอลันดาต้องพ่ายแพ้สงครามอีก เมื่อสงครามดำเนินต่อไปความเสียหายก็เพิ่มขึ้นทวีคูณในที่สุดเมื่อเกิดสงครามโลกครั้งที่ ๒ เยอรมันยึดครองฮอลันดาจึงทำให้ชาวอาเจะห์ได้หยุดพัก ฮอลันดาเสียขวัญมากเมื่อเยอรมันสามารถเอาชนะได้โดยใช้เวลาเพียงสองสามวัน ชาวอาเจะห์ถือโอกาสขับไล่ฮอลันดาออกจากอาเจะห์ครั้งสุดท้ายเมื่อเดือนมีนาคม ค.ศ. ๑๙๔๒ เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นก่อนที่ญี่ปุ่นจะบุกเข้ามาในสุมาตรา พอล แวน เวียร์ (Paul Van T Veer) นักประวัติศาสตร์ชาวฮอลันดาได้สรุปเหตุการณ์เกี่ยวกับสงครามระหว่างฮอลันดากับอาเจะห์ว่า

“ฮอลันดาไม่เคยทำสงครามที่ยิ่งใหญ่ไปกว่าที่ทำได้กับอาเจะห์ ไม่ว่าจะพิจารณาในด้านระยะเวลา สงครามนี้กินเวลา ๘๐ ปี ในด้านความเสียหาย ทหารชาวฮอลันดาเสียชีวิตกว่าหนึ่งแสนคน เป็นเหตุการณ์ทางทหารซึ่งไม่อาจจะเอาเหตุการณ์อื่นมาเทียบเคียงได้ในประวัติศาสตร์ของมาตุภูมิของเรา การทำสงครามกับอาเจะห์สำหรับฮอลันดาแล้วมันยิ่งกว่าความขัดแย้งทางทหาร มันเป็นจุดต่างในประวัติศาสตร์นับเป็นเวลาหนึ่งศตวรรษในเรื่องของชาติ อาณานิคมและการเมืองระหว่างประเทศ”^{๖๗}

^{๖๖} M.C. Ricklefs, *Ibid.*, p. 137.

^{๖๗} Paul Van 't Veer, *De Atjeh Oorlog*, p. 10, Amsterdam, 1869.

อาเจะห์ไม่ใช่ชวา และเป็นความจริงที่เห็นได้ชัดว่า ในภูมิภาคที่เรียกกันอย่างผิด ๆ ว่า “อินเดียนตะวันออกของฮอลันดา” หรือ “อินโดนีเซีย” นั้น ไม่มีราชอาณาจักรใดเทียบเคียงอาเจะห์ได้ เราทราบว่าสงครามที่กินเวลานานมากกว่าครึ่งศตวรรษ ผู้คนตายมากกว่าหนึ่งแสนคน สูญเสียเงินห้าร้อยล้านเหรียญ คิดตามค่าของเงินในศตวรรษที่ ๑๙ สิ่งเหล่านี้เป็นเครื่องพิสูจน์ เราารู้ได้ในขณะนี้ แต่ว่าใน ค.ศ. ๑๘๗๓ ผู้คนในฮอลันดาหรือแม้แต่ในชวามีความคิด หรือรู้หรือไม่ว่าชาวอาเจะห์เป็นคนเช่นไร^{๑๘}

พอล แวน เวียร์ได้เทียบเหตุการณ์สำคัญ ๆ และการรบที่เกิดขึ้นในอาเจะห์ระหว่าง ค.ศ. ๑๘๗๓ กับ ค.ศ. ๑๙๔๒ เมื่อฮอลันดาถูกขับออกจากอาเจะห์เป็นครั้งสุดท้าย เขาสรุปว่า “อาเจะห์เป็นรัฐสุดท้ายที่เข้าใจมิติ และเป็นรัฐแรกที่ได้เสรีภาพ” เพราะหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ เมื่อฮอลันดากลับมาโดยได้รับความช่วยเหลือจากอังกฤษและสหรัฐอเมริกาเพื่อที่จะเข้าครอบครองอีกครั้งหนึ่งในฐานะเจ้าอาณานิคม ครั้งนี้ตั้งชื่อใหม่ว่า “อินโดนีเซีย” เพื่อหลีกเลี่ยงการปลดปล่อยอาณานิคมและการแบ่งดินแดน ซึ่งเป็นสิทธิของชนพื้นเมือง ฮอลันดาไม่กล้ากลับเข้าไปยังอาเจะห์อีก ดังนั้นตามสิทธิตามการประชุมหรือกฎหมายระหว่างประเทศโดยหลักการของสหประชาชาติที่จะไม่ให้มีอาณานิคม อาเจะห์จึงควรจะเป็นรัฐอิสระ และมีอธิปไตยโดยอัตโนมัติ และเป็นไปตามหลักตรรกะเหมือนอย่างครั้งก่อนที่จะถูกฮอลันดากราณ แต่ว่าการช่องสุ่มของฮอลันดา อังกฤษ สหรัฐ

อเมริกา ไม่อาจทำให้อาเจะห์ได้รับอิสรภาพตามตรรกะของกฎหมาย หรือตามธรรมชาติ พวกนี้ได้จัดตั้งรัฐบาลตามลัทธิอาณานิคมยุคใหม่เพื่อรักษาผลประโยชน์ของนักล่าอาณานิคมให้มีอยู่ตลอดไปในภูมิภาคโดยมี ผลประโยชน์เกี่ยวกับหุ้นและน้ำมัน

การโอนอำนาจอย่างไม่ชอบธรรมให้:

ชาวชวาในอินโดนีเซีย ค.ศ. ๑๙๔๕

เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๔๕ รัฐบาลฮอลันดาซึ่งเป็นนักล่าอาณานิคมได้อย่างสิทธิอย่างไร้ทางอายและมอบอำนาจอธิปไตยเหนืออาเจะห์ในสุมาตราให้แก่รัฐบาลชาวชวาในจาการ์ต้า โดยไม่มีการเลือกตั้ง การลงคะแนนหยั่งประชามติ หรือการปรึกษารือกับประชาชนชาวอาเจะห์ ทั้ง ๆ ที่ฮอลันดามีได้มีสิทธิทั้งทางกฎหมายและในความเป็นจริง นอกจากนี้ฮอลันดาก็ไม่เคยส่งทหารเข้ามายังอาเจะห์เลย หลังจากถูกขับออกไปใน ค.ศ. ๑๙๔๒ หลังจากนั้นฮอลันดาและอังกฤษก็สนับสนุนรัฐบาลที่รับใช้ตนในจาการ์ต้าจัดตั้ง “สาธารณรัฐอินโดนีเซีย” โดยปกครองดินแดนที่ไม่ใช่เกาะชวา ซึ่งกระจัดกระจายนับเป็นพันไมล์เข้าไว้ด้วย จากการทำเช่นนี้อาณานิคมของฮอลันดาในกลุ่มเกาะมลายูจึงไม่มีสิ่งใดเสียหาย หรือหลีกเลี่ยงการยกเลิกอาณานิคมทั้งนี้เพื่อที่ฮอลันดาจะได้รับกษัตริย์ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและทางยุทธศาสตร์ของจักรวรรดินิยมตะวันตกในภูมิภาคนี้ได้อย่างกว้างขวาง

ชื่อ “อินโดนีเซีย” ในตัวของมันนั้น

^{๑๘} Ibid., p. 76.

เป็นเพียงการอธิบายทางด้านภูมิศาสตร์ เป็นคำมาจากกรีก ซึ่งไม่เคยได้ยินมาก่อนในประวัติศาสตร์ของกลุ่มเกาะมลายู มันไม่ใช่ชื่อที่เหมาะสมที่ไปถึงประชาชนหรือประเทศในภูมิภาคนี้เลย หากแต่เป็นชื่อที่นำมาจากต่างชาติโดยมหาอำนาจจักรวรรดินิยมใช้เรียกคนพื้นเมืองที่โชคร้ายอย่างมีเจตนาที่จะปฏิเสธความชอบธรรมในการดำรงชาติของพวกเขา เป็นการลิดรอนสิทธิในการตัดสินใจของชาวพื้นเมือง และยังได้รวมดินแดนต่าง ๆ สร้างขึ้นมาให้เป็น “ประเทศอินโดนีเซีย” ปกครองโดยรัฐบาลชาววาบเนกาชาวที่รับใช้ตะวันตก ดินแดนในภูมิภาคนี้ทั้งหมดเคยถูกฉ้อโกงโดยพวกฮอลันดาและชาววาบเนกาที่อ้างว่าเป็นอาณานิคมของตนโดยชอบธรรมจากอาเงะห์ (สุมาตรา) ถึงปาปัวตะวันตก (West Papua) ซึ่งครอบคลุมพื้นที่เท่ากับบลิสบอนถึงมอลโก หรือจากไอร์แลนด์ถึงอัฟกานิสถาน มีประชากร ๑๖๐ ล้านคน ประชาชนกลุ่มใหญ่ในกลุ่มเกาะนี้ประกอบด้วยชนชาติใหญ่ ๆ อย่างน้อย ๑๒ เชื้อชาติ และพูดภาษาของตนเอง มีวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ของตนเอง แต่เพื่อที่จะคงความเป็นอาณานิคมของตน และเพื่อที่จะควบคุมชะตากรรมของประชาชน และความอุดมสมบูรณ์ของประเทศเหล่านั้นเอาไว้ ฮอลันดาจึงคืนสิทธิปกครองให้แก่ผู้รับใช้ชาววาบเนกาตนในจากรัด้า ซึ่งฮอลันดาได้ลงนามในสนธิสัญญาเอื้อประโยชน์ต่อกัน ประกันผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจให้คงอยู่ตลอดไป แทนที่จะส่งคืนอำนาจอธิปไตยให้แก่ดินแดนต่าง ๆ ซึ่งคนเหล่านั้นมีสิทธิอันชอบธรรมตามหลักการของสหประชาชาติ คือการเลิกอาณานิคม ประชาชนทุกกลุ่มถูกบังคับให้ยอมรับอำนาจของรัฐบาลชาว

ซึ่งมาแทนฮอลันดานายเก่า และยอมรับสัญญาติจอมปลอมที่ประดิษฐ์ขึ้นมาใหม่นั้นคือ “ชาวอินโดนีเซีย”

ถ้าหากการเลิกอาณานิคมแบบที่เกิดขึ้นในอินโดนีเซียไปเกิดขึ้นในแอฟริกา ทวีปแอฟริกาจะมีเพียงห้าหรือหกประเทศเท่านั้น ไม่ใช่ห้าสิบสองประเทศเหมือนปัจจุบันนี้ เพราะว่าดินแดนที่เคยเป็นอาณานิคมของยุโรปประเทศใดก็ให้รวมเป็นหนึ่งประเทศ เมื่อมีการปลดปล่อยอาณานิคมแล้วก็มีการรวมประเทศ โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม สิ่งเหล่านี้ มิได้นำมาพิจารณาในการจัดตั้ง “สาธารณรัฐอินโดนีเซียเลย” ดังนั้นอาณานิคมของโปรตุเกส กินีบิสซา (Guinea Bissau) จะต้องทำให้เป็นรัฐเดี่ยวภายใต้ชื่อใหม่ว่า “โปรตุเกส ลูโซโทรปิคอล”(Portugal Luso tropical) เช่นเดียวกับซาลาซาร์ (Salazar) พยายามจะทำอาณานิคมของฝรั่งเศส จากอัลจีเรียถึงมาดากัสการ์ จะต้องรวมเป็นรัฐเดียวกันเพื่อให้การควบคุมง่ายขึ้นและบริหารงานอย่างลวก ๆ โดยตั้งชื่อใหม่ว่า “ฟรานซ์อาฟริโก” (Franceafrigue) และอาณานิคมของอังกฤษจากไนจีเรียถึงเคนยา จะต้องรวมกันภายใต้การบริหารประเทศใหม่ซึ่งอาจเรียกว่า “ไนยีเรียนเคนยัตต้า” (Nigeriakenyatta) เป็นต้น

การตั้งชื่อประเทศ “สาธารณรัฐอินโดนีเซีย” ในปัจจุบันเป็นเรื่องประหลาดและไร้สาระ ขณะที่สื่อมวลชนตะวันตกพยายามใช้ชื่อประเทศอินโดนีเซียในสิ่งพิมพ์ รัฐบาลจักรวรรดินิยมตะวันตกก็ทำให้สาธารณรัฐอินโดนีเซียยังคงอยู่ต่อไป โดยการส่งอาวุธให้ทหารชาวเผือกดขี่ ขบวนการปลดปล่อยของผู้ที่ถูกกดขี่ และทำให้

ประชาชนเป็นทาสภายใต้การอ้างว่าเพื่อประกาศอิสรภาพให้แก่อินโดนีเซีย โดยมีอาณานิคมชาวชวาซึ่งเป็นตัวแทนของจักรวรรดินิยมตะวันตก ประชาชนเกือบร้อยล้านคนซึ่งประกอบด้วยชนเชื้อชาติต่างกัันมีชีวิตรอยู่ภายใต้อาณานิคมตะวันตกและประเทศของพวกเขาถูกยึดครองอย่างป่าเถื่อนโดยสาธารณรัฐอินโดนีเซียของชาวชวา คณะกรรมาธิการของสหประชาชาติที่ทำหน้าที่ยกเลิกอาณานิคม ซึ่งสมาชิกของคณะกรรมการชุดนี้ประกอบด้วย อดีตเจ้าอาณานิคมเก่าได้ประกาศเมื่อเร็ว ๆ นี้ว่า ปัจจุบันนี้ไม่มีอาณานิคมที่ต้องปลดปล่อยอีกแล้ว นี่เป็นเหตุผลว่าทำไมจึงยังคงมีแนวหน้าปลดปล่อยอาเจห์แห่งสุมาตรา องค์การปลดปล่อยปาปัว แนวหน้าปลดปล่อยติมอร์ตะวันออก สาธารณรัฐโมลุกกัสใต้ (South Moluccas) และองค์การอื่นๆ ในภูมิภาคนี้ พวกเขาเรียกร้องสิทธิอันชอบธรรมในการตัดสินใจอนาคตของตนเอง และให้อาณานิคมในอินเดียตะวันออกของฮอลันดาซึ่งยังคงอยู่โดยการสนับสนุนของจักรวรรดินิยมตะวันตกภายใต้ชื่อ "อินโดนีเซีย" เป็นความจริงอย่างหนึ่งที่พิสูจน์ตัวของมันเองอยู่แล้วว่า อาณาจักรหนึ่งจะไม่อ่อนแอลงถ้าบูรณภาพแห่งดินแดนได้รับการรักษาไว้

รัฐบาลอาณานิคมของชาวชวาในนาม "สาธารณรัฐอินโดนีเซีย" ได้สมัครเป็นสมาชิกสหประชาชาติ (สนับสนุนโดยจักรวรรดินิยมตะวันตก) เป็นสมาชิกกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด เป็นสมาชิกองค์การระหว่างประเทศอิสลาม (ขณะที่รัฐบาลกดขี่มุสลิมในประเทศของตน)

ในองค์การระหว่างประเทศของโลกที่สาม รัฐบาลรับใช้ชาวชวากำลังทำงานเหมือนจักรวรรดินิยมตะวันตก

การประกาศอิสรภาพใน ค.ศ. ๑๙๗๖

เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๗๖ แนวหน้าปลดปล่อยอาเจห์แห่งสุมาตราได้ออกคำประกาศอิสรภาพโดยมีประธานาธิบดี และผู้ปกครองรัฐอิสลามแห่งอาเจห์สุมาตรา ดร. เต็งกูฮาซัน เอม ดิติโร (Dr. Tengku Hasan M. DI TIRO) เป็นผู้ลงนาม การประกาศนี้ทำให้ประชาชนชาวอาเจห์ได้รับรู้อย่างแท้จริงถึงการจัดตั้งรัฐและชาติที่มีความต่อเนื่องทางประวัติศาสตร์ ตั้งแต่นั้นประชาชนชาวอาเจห์ได้ลุกขึ้นมาปกป้องประเทศของพวกเขาและประกาศอิสรภาพเดินตามแนวทางของบรรพบุรุษที่เป็นวีรชนและถือธงอิสลามเอาไว้เช่นเดียวกับในอดีต หลังจากได้ต่อสู้มาเป็นเวลา ๑๑๓ ปี การปลดปล่อยของชาวอาเจห์ยังคงดำเนินต่อไป ปณิธานอันแน่วแน่มั่นก็คือไม่ว่าจะได้รับชัยชนะหรือไม่ ก็จะยอมพลีชีพ สายธรรเดือดไม่อาจเปลี่ยนจิตใจ น้ำตาไม่อาจทำให้พร่ามัว ความทุกข์ยากแสนสาหัสไม่อาจทำให้จิตใจแตกสลาย นี่คือนิยามของชาวอาเจห์แห่งสุมาตรา ผู้ที่นายพล แวนส์วีเทนเคยกล่าวไว้ว่า "เป็นไปไม่ได้ที่จะครอบครองถึงแม้ว่าจะวางกำลังทหารไว้ทุกหย่อมหญ้าทั่วแผ่นดินก็ตาม" คนเหล่านี้ไม่อาจถูกทำให้เป็นเมืองขึ้นได้ เสรีภาพ อิสรภาพ คือเป้าหมายโดยธรรมชาติของพวกเขาไม่ช้าก็เร็ว ❁